

DIE GOEIE OUWE TIJD (1)

Tekst nagelaten door de heer Gaston Aereus (Gent 1907 - 1998), Stropstraat 19, Gent. Ambtenaar bij het provinciebestuur van 1931 tot 1972. Hij was niet verwant aan kunstschilder Robert Aereus. Mensen die hem hebben gekend getuigen dat Gaston Aereus er altijd als een heer gekleed bij liep en een perfectionist was. Hij verzamelde ook postzegels en communicakaartjes, alles zorgvuldig gerangschikt. Hij moet de tekst op latere leeftijd, al dan niet op basis van nota's, hebben opgesteld. De tekst werd ingekort, nagezien en aangepast door Daniël Van Ryssel.

Geslaagd in het examen, kreeg ik bericht dat het licht op groen stond om mijn loopbaan te beginnen. In het jaar “Onzes Heren” 1931 werd ik voor jaren geïnstalleerd in een kantoor van de 5e Afdeling in de Gouvernmentstraat, waar reeds vier begunstigen werkzaam waren.

Na een beleefde en vriendelijke begroeting kon ik mijn werkmilieu bewonderen. Alles zag er stoffig en vuil uit. De zoldering had alle mogelijke schakeringen tussen grijs en zwart. Het behangselpapier had geen kleur meer en hing in de vier hoeken in puntzakken, boordevol stof. De plankenvloer was vuiler dan vuil. Tweemaal per jaar werd hij geveegd met nat zand en zagelingen. Er waren voor het hele gebouw slechts twee schoonmaaksters om alles proper te houden.

Aan de muur vóór mij een telefoon, vastgevezen op mondhoopte, 1,60 m. Wie te groot van gestalte was, moest een stap achteruit zetten en zich voorover buigen, want het systeem kon maar geluid doorsturen wanneer men van dichtbij het gevoelig plaatje kon doen trillen. Wie de nodige grootte niet had, moest zich maar eens goed rekken. Onder het Dom Gauthierstoestel hing een wasbak met tientallen barsten, toegekoekt door vuil. De vensters waren gegarnierd met kleine halfroestige jaloezietjes. We hadden eikenhouten schrijftafels, die ooit netjes moeten zijn geweest. Daarop stonden, vóór de meer dan half versleten onderlegger, oude groene klasseerdozen, gestapeld in nabootsing van de kantelen van het Gravensteen. Daartussen twee inktpotten met zwarte en rode inkt.

De mechanisatie werd ingeluid door een comptometer voor de ganse 5e Afdeling, 12 personeelsleden. Tientallen jaren later werd het toestel nog gebruikt en het heeft nooit gefaald. Wij beschikten ook over twee schrijfmachines “Belgisch Clavier”. Schrijfmachinetafels waren er niet. De kantoren werden modern verwarmd met een centraal verwarmingssysteem en roestige radiatoren.

Tegen de muur achter mij stonden klasseerdozen in een rek opgestapeld tot tegen de zoldering. Werkelijk een heel intiem kader.

Aan gezelligheid ontbrak het niet, want tijdens onze stille en plichtsbewuste arbeid trippelden er grijze langstaartige diertjes van het ene holletje naar het andere. Wanneer er een kruimeltje op de grond viel en men zich onbeweeglijk hield, zag men dat er een sprint werd ingezet door enkele van die puntige snuitjes. Echte struggle for life. Onze muizenkolonie breidde zich zodanig uit dat in een aanpalend kantoor zonder ophouden aan dossiers en registers werd geknabbeld. De pap waarmee de rug ervan werd samengekleefd, moet van prima kwaliteit zijn geweest, want er werd duchtig aan gevreten. De alarmbel was het samendrukken van een papieren zak. In een oogwenk stoven alle muizen naar hun holletje.

Buiten ons kantoor was er een kleine, donkere en smalle gang, die uitgaaf op de monumentale trap van het gebouw. 54 treden. Midden in de muur was daar een soort nis in groene faënce, met onderaan een wasbak. Zekere dag kwam ik van een andere afdeling en zag daar een bejaard persoon voor die nis staan. Hij vroeg me: "Dat is hier toch om te pissen?" Ik verwees hem naar de binnenkoer, waar met teer zwart geverfde platen stonden. Voor de tientallen ambtenaren waren er vijf "kleine plaatsjes", elk met maar één sleutel. Daar is veel ongeduld in vloeken omgeslagen.

Al werkend en wroetend gingen de jaren 1931 tot 1938 voorbij. Begin 1934 werd ons kantoor grondig gekuist. De plankenvloer werd belegd met linoleum en al de holletjes van onze grijze gastjes werden dicht gecementeerd.

Goed nieuws! Er werd gefluisterd dat de kohieren der provinciale belastingen in overuren zouden nagezien worden. Er moest wel eerst drie weken gediscussieerd worden of ons per uur 5, 44 F of 4,87 F zou toegekend worden. De bijl viel en het was 4,87 F. Het stadspersoneel kreeg toen 10 F per uur. Mijn jaarlijks verlof van 15 dagen heb ik toen omgezet in werkdagen van tien uren per dag. Zo kon ik na enkele weken wachten een thuis welkom extra van $48,70 \text{ F} \times 15 = 730,50 \text{ F}$ in ontvangst nemen. Zeker de moeite waard wanneer men na 7 dienstjaren zijn maandwedde van 914,86 wist te verhogen tot 997, 57 F. Daarvan diende 300 F voor de huishuur en bleef er voor een huisgezin met twee kinderen, 697,57 F over om een ganse maand door te spartelen.

Wij werden op de proef gesteld door angstwekkende internationale verwickelingen en door de mobilisatie voor legerdienst van veel collega's. Hoe gering ook de wedden in die tijd waren voor de jongeren tot 12 jaren dienst, toch werd er echt collegiaal een maandelijke geldinzameling gehouden en kregen onze gemobiliseerden een schoon pakket.

In mei 1940 spreidde de oorlogsgruwel zijn vangarmen uit over ons landeke. Verschrikkelijke dagen hebben we allemaal gekend toen de Duitse vloedgolf

alles overweldigde. Wie niet als krijgsgevangene in Duitsland terecht kwam, kon vóór einde juli zijn werkzaamheden hervatten. Godzijdank hadden wij geen gesneuvelde collega's te betreuren.

Gaston Aerens
(wordt vervolgd)

PUZZEL 2010 HETEN = NIET NOEMEN

Als meer dan een schaduw blijft het ons gewoon achtervolgen. Om te beginnen wil ik hier enige zaken opnieuw verduidelijken. Het moet van mijn lever, want het ligt op mijn maag.

In onze quiz van 2007 vroegen we naar kunstenaar Kopelis Simelovitz(e) , waarbij gezocht werd naar de letter E. Van dhr. Erik Dekeyser kregen we hierop een reactie, dat deze kunstenaar ook vermeld wordt als Similovitz. De oplossing van de eindvraag kon uiteraard hierdoor niet gevonden worden. We zijn hierdoor opnieuw op zoek gegaan naar de schrijfwijze van de naam van deze Litouwse kunstenaar . Opnieuw moesten we vaststellen dat in eigentijdse documenten (Salon te Gent 1937, Kunst & Kennis 1952), alsook in recente publicaties (Piron) deze artiest vermeld wordt onder de naam Simelovitz (e). Op internet kreeg ik als antwoord op de zoektocht naar Kopelis Similovitz (i): "*Uw zoekbewerking - **kopelis similovitz** - heeft geen overeenkomstige documenten opgeleverd*". Zelf leer ik ook graag bij en had ik toch wel willen weten op welke bron deze informatie teruggaat. Voor onze leergierigen zullen we deze bronvermelding bij de volgende kwies publiceren.